

CVETJE

z vertov sv. Frančiška.

XXXII. tečaj.

V Gorici, 1915.

4. zvezek.

Vaja v ponižnosti po zgledih svetnikov.

P. A. M.

IV. POGLAVJE.

Kako se je razodevala ponižnost svetnikov na zunaj v noši in obleki.

Napuh je začetek vseh pregreh. Napuhnjjen človek ničesar bolj ne želi in po ničemer bolj ne hrepeni, kakor da dopade drugim in je poln samoljubja. Vedno želi, da bi vsi le nanj gledali, njega hvalili in povzdigovali. Da bi to dosegel, se rad tako obnaša in nosi, oblači in šopiri, da pozornost ljudi na se obrača. Naš sv. oče Frančišek, ki je tako dobro poznal človeško serce in vedel koliko nevarnosti ga od vseh strani obdaja, je svojim bratom zapovedal, da naj nosijo vbožno obleko. Perva zapoved v tretjerednem vodilu Leona XIII. je tudi: »Udje III. reda naj se derže v vsi svoji noši in obleki tiste srednje poti, ki se slehernemu spodobi, zderževaje se predragega lišpa«. Ni tedaj vse eno, kako se kedo nosi in oblači. Vse drugače dela to prevzetan, vse drugače ponižen človek.

Svetniki so nam v tej zadevi najlepši zgled. Kaker so oni vse posvetno, minljivo in nečimerno zaničevali in prezirali, tako so si tudi prizadevali v obleki kazati veliko ponižnost, ogibati se mehkužnosti in predragega lišpanja. Tako so si n. pr. sveti puščavniki sami delali obleko, vbogo in terdo, ki jim ni služila le v to, da jim je pokrivala telo, temuč jim ga je tudi pokorila. Sv. Pavel, očaj in začetnik puščavnikov, je enkrat prišel k sv. puščavniku Antonu. Ko je Pavel kmalu na to vmerl, je sv. Anton pokopal njegovo truplo po kerščanskem obredu. Za spomin nanj si je pa vzel njegov plašč, katerega je toliko cenil, da ga je ogrinjal le ob največjih praznikih, kaker o Veliki noči in o Binkošti. Ta plašč pa ni bil kaj posebno lepega in dragocenega, spleten je bil iz vlakna paljmovih listov in košu podoban.

Sv. Hijacinta, devica III. reda, se je v svojih mladih letih kaj rada lišpala in dragoceno oblačila. Ko je pa v svoji bolezni slišala resne in ostre besede spovednikov, je odložila precej, ko je ozdravela, ves lišp, in vso nečimerno opravo. Zadovoljna je bila z eno samo staro, obnošeno obleko, ki si jo je sprosila in jo v dar dobila.

Velika spokornica sv. Marjeta Kortonska, III. reda, je tudi po svojem spreobrnjenju vedno nosila slabo, ponižno obleko; konopec si je devala za vrat; sè solzami je prosila odpuščanja vse, katerim je prej dajala slab zgled.

Kako lep zgled nam daje v tej reči patrona III. reda, sv. Elizabeta! Aljban Štoljc, sloveči nemški pisatelj, piše o njej: Na praznik Marijinega Vnebovzeta je deželna grofinja, poznejša tašča sv. Elizabete, rekla svoji hčerki in Elizabeti, naj se oblečete v lepo baržunasto obleko in si denete na glavo zlate kronice, ker hočejo skupaj iti k veliki slovesnosti a Ajzenah. Ko ste se princesinji tako nališpale, ste šle z deželno gospo grofinjo in bogatim spremstvom služabnikov in služabnic v mesto. V cerkvi so vsi poklekli na določenem prostoru. Pred klečalnikom, kjer so klečale deželna grofinja, njena hčerka in Elizabeta je visel visok križ. Ko je Elizabeta nekaj časa gledala križ, je vzela krono z glave, jo djala na klečalnik, se vergla na tla in na obrazu ležeč je pobožno molila. Prevzetna in posvetna gospa deželna grofinja je Elizabeti tako obnašanje ostro očitala in grajala. Ta pa ji krotko in ponižno odgovori: »Ljuba gospa, ne zamerite mi. Tukaj pred menoj je podoba mojega slad-

kega in milega Zveličarja, ki je na križ pribit in na glavi ima ternjevo krono. Jaz bi ga zasmehovala, ke bi pred njim, tako košato oblečena, imela na glavi krono polno zlata, biserov in žlahtnih kamnov«. Na to se je zopet sklonila in tako goreče je molila, da je bil plašč, ki ga je pred obrazom držala ves premočen od solz priserčne pobožnosti in sočutja s terpečim Zveličarjem.

Ko je Elizabeta sama postala deželna grofinja, se je nosila po svojem stanu, tako kaker so se nosile tisti čas kneginje. S tem pa ni iskala nič družega, kaker da bi svojemu možu dopadla in bi ne bila nikomer v spotiko. Ko je na neki velik praznik šla v cerkev bogato oblečena, okičena sè zlatom in biseri in se je v cerkvi ozerla na podobo križanega Jezusa, je bridka žalost presunila njeno serce in očitala si je sama sebi: Tukaj visi tvoj Bog na križu, ti nevredna stvar pa si pokrita s tako dragoceno obleko; ternje prebada njegovo glavo, tebe pa kiti zlata krona! Kaker žareč meč je ta misel prebodla njeno serce. da je omedlela in se zgrudila na tla. Ko se je zavedela, je storila terden sklep, da se za naprej pokaže v imenitni obleki le, ako bi njen mož od nje to tirjal, ali ke bi imela javno nastopiti kot deželna grofinja. Tedaj je bila navada, da so plemenite gospe nosile pisano in zelo drago obleko, barvane pajčolane, zelo našopirjene zavratnice in rokave, svilnate trake v laseh in podobne nečimernosti. Vse to je Elizabeta odložila, ako je pa pri posebnih priložnostih morala nastopiti ko kneginja, je nosila vsaj pod zgornjim oblačilom priprosto in vbožno, pa tudi ostro in spokorno obleko.

Eno obleko pa je svetnica čez vse cenila; katero pač? Po je bila vstopila v III. red, je kardinalj Hugolin tedanji zaščitnik reda manjših bratov, prosil sv. Frančiška, naj bi Elizabeti, svoji tako goreči duhovni hčeri, storil kako veselje ter ji poslal v spomin kak dar. Svetnik je bil pripravljen. Ali kaj naj pošlje? Kardinal vzame Frančišku plašč z ram ter pravi, naj ga daruje Elizabeti; njegovi bratje pa, ki so namenjeni na Turinškijsko, naj ji ga izroče. In ta stari siromašni plašč svetnikov je sv. Elizabeta cenila bolj kot najdražji zaklad. Keder si je hotela od Boga izprositi kako milost, je ogernila ta plašč in v svoji ponižnosti pričakovala, da Bog, po zasluženju svojega zvestega služabnika Frančiška, vsliši njeno prošnjo.

Najbolj pa se je Elizabeta že kot vdova odrekla vsej posvetni nečimernosti na ta način: V frančiškanski kapeli v Ajze-

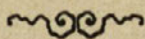
nahu je položila svoje roke na oltar in Bogu obljubila, da se odpove svoji lastni volji, vsemu posvetnemu lišpu in vsemu, kar je Zveličar zapustiti svetoval. Frančiškanski gvardijan ji je na to odrezal lase, jo oblekel v erjavo obleko in prepasal z volnenim pasom. Njen spovednik Konrad je pri tej priliki opravil sv. mašo. Bosa, v spokorni obleki, s konopcem prepasana, tako se je kraljeva hči ogerska, kneginja turingijska od tega dne do svoje smerti svetu kazala.

Mnogo, mnogo zgledov svetnikov in svetnic božjih bi se dalo še popisati, zgledov, ki nas uče zaničevati prevzetnost v obleki; ali povedati hočemo le še en zgled svetnice, ki ima to veliko zaslugo, da je mnogo nečimernih žen in deklet pripeljala h priprostosti in ponižnosti v obleki. Ta svetnica je sv. Frančiška Romana, plemenita Rimljanka, žena Lavrencija de Poncijani. Ona je živela v zakonskem stanu lepo kot angelj in je mnogo pripomogla, da se je življenje mej plemenitimi Rimljankami izboljšalo. Njen mož jo je zelo ljubil, zato ji je dovolil, da je smela ostajati doma in ne hoditi z njim v gledališča, na plese in šumne veselice, da se je sicer dostojno, pa ponižno oblačila in pogostokrat prejemala svete zakramente. Vsa vneta za čast božjo je učila ta svetnica rimske plemkinje in tudi druge gospe in dekleta zaničevati posvetno nečimernost; učila jih je, kako naj se spodobno oblačijo; spletala jim je sama lase in slednjič ustanovila neko duhovno družbo rimskih gospe, ki so se zavezale pod varstvom Marijinem, živeti ponižno in zaničevati nepotreben lišp in prevzetnost v obleki.

Gotovo so dolžni kristjani, zlasti pa udje III. reda, svetnike posnemati in po njih zgledu zaničevati prevzetnost v obleki, nepotrebno lišpanje in košato šopirjenje. Sv. apostelj Peter govori zlasti ženskam: »Vaša lepotija ne bodi zunanjá v pletenih laseh ali obloženju se zlatom, ali v noši oblačil, ampak skriti človek serca, v nestrohljivosti mirnega in krotkega duha, ki je bogat pred božjim obličjem«. I. Petr. 3, 3. 4.

Vsaketeri naj se tedaj nosi tako, kakor se pametni ljudje njegovega stanu v njegovem kraju nosijo, brez gizdavosti in brez nepotrebne lišpanja. Kot kristjani smo že pri sv. kerstu se odpovedali vsemu napuhu življenja in zato smo dolžni, večkrat stopiti pred podobo Križanega Jezusa, gledati na to ogledalo in se vprašati, ali je on z našo nošo, z našo obleko, z našim nakitjem zadovoljen, ali ne. To ogledalo nam bo najlepše po-

kazalo, kakšni morajo biti udje, ako je glava s ternjem kronana. Zlasti morajo vsi duhovni sinovi in hčere sv. Frančiška ljubiti ponižno obleko, ker sv. očak ničesar bolj ne želi, kaker da bi njegovi učenci in učenke vedno bolj zaničevale posvetno nečimernost in bile spokornega duha. Kjerkoli pa se kaže gizdavost in ošabnost v noši in obleki, tamkaj je pač pravega spokornega duha malo. Svet si vedno zmišljuje nove noše, nove kroje, ki so pa večkrat ne samo nespametni, temuč naravnost nesramni, mnogim v spotiko in pohujšanje. Lišp, dragocena obleka in podobno je večkrat mreža in zanjka, v katero hudobni duh duše lovi. S takim prevzetnim oblačenjem in gizdavi lišpanjem mnogo duš tako omami, da so v se zaljubljene, da dragoceni čas pred ogledalom zapravljajo, za službo božjo jim ga pa vedno primanjkuje. S takim skazovanjem si prizadevajo oči družega spola na se obračati in tako kmalu pridejo do tega, da pod lepo obleko nosijo vmazano serce in grešno dušo. V tenčice in svilo se je zavijal evangelijski bogatin, za prihodnje življenje se pa ni zmenil. Svetniki nas tedaj uče, da naj bo naša obleka vselej spodobna, snažna in stanu primerna, pa brez kričečega lišpanja in prevzetne gizdavosti.

Ponižnost sv. Frančiška in njegova ljubezen do križa.

Govoril p. Filip Benicij pri tretjerednem mesečnem shodu v Mariboru, dne 4. oktobra 1914.

»Učite se od mene, ker jaz sem krotak in iz serca ponižen«.

Mat. 11, 29.

Dobri otroci so z dušo in telesom vdani svojemu ljubljemu očetu. In če morajo vun, daleč v tujino, ostanejo njih misli še doma — Dragi bratje in sestre! Tudi mi imamo dobrega očeta, na katerega moramo radi misliti, jaz menim našega sv. očeta Frančiška. — »Življenje svetnikov je djanstven, živ evangelij«. — Kako resničen in terdno stoječ je ta izrek sv. Frančiška Salezija, nam najbolj kaže življenje našega sv. očeta

Frančiška Asiškega. — Naš božji Zveličar je nekdanj zahvaljeval svojega nebeškega Očeta, da je pravo modrost prikril modrijanom in učenjakom sveta, pač pa jo razodel malim, t. j. iz serca ponižnim. Te besede se celo posebno nanašajo na našega sv. očeta Frančiška. Kedor pozna njegovo življenje, bo o tem prepričan. Sv. Frančišek je bil vedno mej malimi; pri njemu najdemo v polni meri tisto otroško priprostost in zaupnost, ki gre po ravni poti naprej ponižno in odkritoserčno brez zvijače in hinavščine, polna ljubezni do Boga in do bližnjega. Svet ga seveda ni čislal, zasmehoval ga je in krivo sodil, modrijani in učenjaki, polni posvetnega napuha, so ga zasramovali kot bedaka in posebneža, — ali vse to ga ni motilo, zaslužilo mu je celo vzvišena razodetja in nebeška modrost. Na njem so se spolnile besede Gospodove: »Malim si odkril skrivnosti milosti in zveličanja.« — On je sledil Jezusovemu klicu: »Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi!« Zakaj vse njegovo življenje je bilo nepretergano občevanje z Bogom, na Boga ga je spominjalo vse, njega je našel na vsakem kraju, v vsaki stvari, njega neprestano hvalil, molil brez nehanja. Lahko je dejal v resnici: »Vedno sem ob strani Gospodovi«. — Sv. Frančišek je bil mej onimi, ki so radovoljno sprejeli jarem Gospodov, vedno pripravljen, podvreči se božji sveti volji, naj je tudi zahtevala od njega težke, da najtežje žertve. Radovoljno se je odpovedal bogati očetovi dediščini in vsej časti in vsem prijetnostim, ki bi si jih bil lahko pripravil se svojim bogastvom. On si je izvolil radovoljno uboštvo za celo življenje.

Kako se je pa mogel odločiti za tako popolno posnemanje božjega Zveličarja? Kaj mu je dalo pogum, moči in vstrajnost? Pogum, moč in vstrajnost mu je dal zveličar sam, ko je zaklical svojim učencem: »Učite se od mene!« Od njega se je hotel učiti sv. Frančišek in kaj se je naučil od njega?

1. ponižnosti.

2. terpljenja.

In to dvojje hočemo sedaj premišljevati v trdnem zaupanju na priprošnjo našega serafinskega očeta, ki naj nas zedini s presvetim Sercem Jezusovim in brezmadežnim Sercem Marijinim.

I.

Ko nas vabi naš božji Zveličar, naj se učimo od njega, nam naznanja tudi berž, kaj nas hoče učiti: krotkosti in ponižnosti.

Ako povdarjam nadalje le ponižnost, storim to zato, ker je ona mati krotkosti; kjer je ponižnost, ondi ne manjka krotkosti. Človek, ki se zaveda svojega vboštva, svoje nestanovitnosti, nezmožnosti in pregrešnosti, pravim, tak človek bo tudi krotak in prizanesljiv. Šola ponižnosti je tedaj ob enem šola krotkosti.

Ali zakaj pa božji Zveličar prav to čednost tolikanj povzdiguje, zakaj veli: »Učite se od mene, ker sem iz serca ponižen«? Ali nima višjih, imenitniših nauk za nas? Zakaj se naj od Njega učimo ravno ponižnosti? Saj je vender delal tako velike čudeže, oznanjeval tako vzvišene nauke! Lahko bi nas bil učil, kako se zdravijo vse bolezni, in obujajo mrtvi k življenju, povedal nam, kako se učenost in prepričevalno razlagajo skrivnosti sv. vere; lahko bi nam bil pokazal, kako se iz ničesar vstvarjajo svetovi in nam razodel vse umetnosti in učenosti; — zakaj nas hoče učiti le ponižnosti? Zakaj pravi: »Učite se od mene, ker jaz sem iz serca ponižen«? Ali je ponižnost večja in imenitniša, kakor dar čudežev, kakor spoznavanje vseh skrivnosti, važniša, kakor vstvarjati svetove? Da, večja je, imenitniša in važniša je, kakor vse to, in sicer iz dveh vzrokov: prvi se tiče Gospoda samega, drugi se tiče nas.

Ponižnost je tako imenitna in važna, ker je posebna čednost, Gospodova, popolnost, ki si jo je ko človek k svojim večnim božjim popolnostim pridružil in pridobil. Lahko mu je bilo vstvarjati svetove, delati čudeže, trebalo je le ene Njegove besede, trenutnega čina njegove volje. Ali ponižnost ga je ko človeka stala truda, žertev, premagovanja. Sv. Pavel piše tako vzvišeno: »Ko je bil v obliki božji, ni imel za rop enak biti Bogu; ali sam sebe je izpraznil sprejemši obliko hlapca, v podobnosti ljudi postavši in po vidu najden ko človek. Ponižal je samega sebe, postavši pokoren noter do smerti in to smerti križa« (Filip. 2, 6—8). — Mislimo si Sinu Božjega v krilu nebeškega Očeta; obdaja ga slava in veličanstvo, zapoveduje zemlji in nebesom, čuti se Boga — naenkrat postane človek, ki leži v jaslicah kot majhino slabotno dete, ki ne more hoditi, ne stati, ne braniti se — oh koliko ponižanje božjega veličanstva! Ali nas Božji Sin more kaj učiti, kar bi bilo višje od ponižnosti?

Ponižnost je torej tudi nam najpotrebniša čednost, če ho, čemo, da se združimo z Bogom in dosežemo večno življenje.

Hudič je zapeljal prva človeka z obljubo, da bosta kaker bogova. Vdala sta se. Napuh ju je ločil od Boga in pehnil iz raja v dolino solz in nesreče. — Ponižnost pa pripelje človeka zopet h Bogu, obnovi in vterdi vez mej Stvarnikom in stvarjo; ponižnost pripelje grešnika do milosti božje. Vsa znanost in učenost, vse druge lepe čednosti so prazne brez ponižnosti. »Mnogi mi poreko tisti dan: Gospod, gospod, ali nismo v tvojem imenu prerokovali, in v tvojem imenu hudiče izganjali, in v tvojem imenu mnoga čuda delali? In tedaj jim bom rekel, da vas nisem nigdar poznal, pojdite od mene, ki delate hudo« (Mat. 7, 22—23). Tako pravi Kristus sam. Torej tudi ljudje, ki so imeli take posebne dari od Boga, da so prerokovali, hudiče izganjali, čudeže delati, se vendar ne bodo zveličali brez ponižnosti. Brez ponižnosti ni nobene čednosti.

To resnico je dobro poznal naš s e r a f i n s k i s v e t i o č e, in zato se je učil in trudil v ponižnosti posnemati božjega Zveličarja, koliker je bilo v njegovih močeh. Po Njegovem zgledu se je vsemu odpovedal. Izvolil si je skrajno vboštvo kot spremljevalko svojega življenja, ker je vedel, kolika nevarnost preči ponižnosti od bogastva in svetne časti. — Ko ga je oče zaradi njegove radodarnosti tožil pri škofu asiškem, vernil je celo obleko svojemu očetu rekoč: »Dosedaj sem imenoval Petra Bernardona svojega očeta, sedaj se vso pravico pravim: Oče naš, kateri si v nebesih!« — In vse zesmehovanje in zaničevanje zaradi tega je prestajal ne le z največjo potrpežljivostjo, ampak veselil se je, da je vsled tega enak postal svojemu Zveličarju. Tudi Frančišek je, kaker Zveličar, vzel na se hlapčevsko podobo; v stari, vbožni obleki je prosjačil negdanji bogati trgovčev sin od hiše do hiše, da je nabral milodarov, ne toliko za se, kaker za hišo božjo in uboge, katerim je hotel služiti. In kaker se je božji Sin, kot zadnji vseh ljudi, da, kaker največji grešnik ponižal do lesa sv. križa, — tako je imel sv. Frančišek samega sebe kot najnevrednišega, najgrešnišega človeka. Nekoč ga vpraša jeden izmej sobratov: »Brat Frančišek, povej mi, kaj misliš o sebi?« Na to je odgovoril: »Zdi se mi, da sem pač največji izmej grešnikov!« A ta mu odverne, da kaj takega z dobro veštno ne more praviti, saj vidi vendar mnogo večih grešnikov na svetu. Kako ga zaverne poponižni Frančišek? »Ke bi se ljubi Bog tem grešnikom pri bližal s tolikim usmiljenjem in jih s toliko dobroto vabil k sebi,

kaker mene, — oni bi se Mu gotovo bolj hvaležne skazali, kaker jaz«. — Da je res tako ponižno mislil o samem sebi, o tem se je prepričal brat Leon, ki ga je nekoč pri molitvi skrivaj opazoval. Slišal je, kako je Frančišek vedno in vedno ponavljal besede: »O moj ljubljeni Gospod! Kedo si Ti, najslajši Bog, in kedo sem jaz, Tvoj vbogi červiček, zadnji Tvoj hlapec!« — Tolika je bila njegova ponižnost, da je ostal samo dijakon in si ni upal vstopiti v versto mašnikov, ker je mislil, da je za toliko čast premalo čist. — Kratko rečeno, ni ga lahko najti svetnika, ki bi njegova ponižnost bila tako čista, naravna in terdno stoječa, tako podobna ponižnosti Jezusovi, kaker je bila ponižnost sv. Frančiška.

Ker se je v šoli Kristusovi tolikanj povzdignil, zato je pa čutil resničnost besed Kristusovih: »In bode te našli mir svojimi dušam«. Uprav zaradi svoje popolne ponižnosti je našel sv. Frančišek že tukaj najslajši mir. Bil je kljub svojega uboštva in svoje nizkosti srečniši od kraljev in knezev, živečih sredi bleska, bogastva in razkošnosti. — Ta mir serca se nam kaže posebno v njegovem prijateljskem občevanja s vsemi stvarmi božjimi. Vse mu je bilo brat in sestra -- od bor-nega červička pa do mogočnih neštevilnih zvezd na nebu. In vse mu je bilo tudi v ljubezni vdano in se je dobro počutilo na njegovi strani. Ovčice so tekale za njim, lastavice so ga žver-goleč obletavale in spet molčale na njegov ukaz, ribice v vodi ga niso hotele zapustiti, dokler jih ni blagoslovil s znamenjem sv. križa, še celo ropoželjni volk je vkrotil svojo naravo, ko ga je svetnik svaril zaradi njegove kervoločnosti. — Stari pi-savci nam v tej zadevi pripovedujejo prav ljubeznive dogodke, o katerih resničnosti dvojiti nimamo vzroka, prav razumljivi so nam, ako pomislimo na tisti mir, ki ga je ponižnost razlivala čez vse njegovo življenje. Ali se naj čudimo, da so čutile celo ne-spametne živali naklonjenost do njega in hodile za njim? Saj hrepeni vse, cela narava po miru, ki ga je svet zgubil po na-duhu in ošabnosti ljudi.

Ljubi bratje in sestre! Ako hočemo najti ta mir tudi mi, poverniti se moramo h ponižnosti. Čim bolj goreče se bomo v nji vadili, čim globlje jo zasadili v svoja serca tem več miru bomo našli. Ako bomo prav iz serca po-nižni, bomo tudi resnični ljubljenci božji, ker Bog da ponižnim svojo milost v najobilniši meri. In sami s seboj, v svojem sercu

bomo našli pravi red, in z nami vred ga bo imela vsa naša okolica, naši tovariši, naše tovarišice. — Ponižni se nikoli ne povzdiguje; on ve, kaj je on sam, in kaj je dolžan svojemu bližnjemu. In ker to ve, ne zahteva ničesar, kaj mu ne gre, in tudi drugim ne zaderžuje, kar jim po pravici pripada. Vsled tega se tudi z nikomer ne prepira, in se ne čuti nikoli vžaljenega in preziranega. — Dokler je pa še iskrica napuha v našem sercu, ne bo primanjkovalo prepira, svaje, nezadovoljstva in bojev. Vsak hip namreč po napuhu druge izzivamo, ali pa se nam dozdeva nasproti, da nas drugi premalo časte, da se premalo na nas ozirajo. — Kedor si hoče pridobiti stanoviten mir, naj hodi marljivo v šolo ponižnosti h svetemu Frančišku. Resnično, ljubi bratje in sestre, če hočemo biti otroci svetega Frančiška, moramo v šolo ponižnosti. Zapomnite si besede sv. Avguština: »Pervo, da prideš do verha kerščanske čednosti, je ponižnost, — drugo ponižnost, — in tretje spet ponižnost; in če me nadalje poprašuješ, nevem ti drugega, kaker ponižnost«. — Čim višje se hočeš povspeti do Boga, tem globljo podlago si moraš položiti s ponižnostjo. Ona je korenina in podlaga vseh čednosti, po njej se poskušajo in hranijo. Brez ponižnosti ni svetosti, ker brez nje ni mogoča ljubezen Božja. -- Kjer ni ponižnosti, ondi ni molitve. Brez ponižnosti ni krotkosti in skromnosti, ni ljubezni do bližnjega, najmanj pa ljubezni do sovražnikov. Brez ponižnosti ni spoznanja svojih grehov, brez nje jih ne moreš objokovati, niti se poboljšati. Z jedno besedo: brez nje ni čednostnega življenja, ni popolnosti! -- Prosim vas, ljubi bratje in sestre, zapomnite si to. O, večkrat pogledjte na sv. očeta Frančiška, ki vam kliče: Učite se od mene! Učite se od mene ponižnosti. In ko boste v njej goreče napredovali, potem prestopite v drugi oddelek te šole, v šolo terpljenja.

II.

Zraven ponižnosti občudujemo pri božjem Zveličarju posebno njegovo ljubezen do križa in terpljenja. Ako smo se čudili, da se je On, Gospod vseh Gospodov, ponižal do hlapčevske podobe človeka, kaj naj rečemo k temu, da je prevzel On, ki je večno srečni Bog, toliko terpljenja, toliko britkosti zemlje! In vender je to storil naš Gospod in Zveličar: prenašal je 33 let vse težave bornega človeka in se dal siednjič pribiti na križ, in ondi je vmerl za nas v britkosti in zaničevanju.

Vse njegovo življenje je bilo križev pot; zategadelj spodbuja svoje učence, naj se ne branijo križa, naj ga nosijo za Njim. »Vzemite moj jarem na se!« (Mat. 11, 29). In te besede so polne svete resnobe, pravi namreč tudi: »Kedor ne zadene svojega križa na svoje rame, ni mene vreden«. (Mat 10, 38).

Te besede Zveličarjeve je sv. Frančišek dobro umel. V svetem premišljevanju je čutil, da tudi njemu velja klic Kristusov: »Kedor hoče za menoj priti, naj zataji samega sebe, zadene svoj križ in hodi za menoj«. (Mat. 16, 24, Luk. 9, 23). In od tega trenutka je Frančišek hrepenel le po terpljenju. Radovoljno je prenašal zasmehovanje svojih nekdanjih prijateljev in najbližjih sorodnikov; z veseljem je terpel pomanjkanje in vboštvo, mnogotere bolezni, ki so ga nadlegovale, in po verhu je mervil svoje telo, kjerkoli je mogel. Gola, terda zemlja mu je služila navadno za postelj in mizo, ostra halja je bila tudi v najhujši zimi njegovo oblačilo. Spal je navadno sede in pri tem naslonil trudno glavo na kos lesa ali terd kamen. Svojim jedem je primeševal vode ali celo pepela. Vsako leto je imelo zanj osem postnih časov. Pa vse to mu še ni bilo zadosti. Njegovo serce je kopernelo po najvišjem, najplemenitišem terpljenju — želelo si je marterniško smert za Kristusa. To hrepenenje ga je priganjalo, da je šel v Egiptet in ondi oznanjeval sveti evangelijski nevernim mohamedancem. Brez strahu je šel v njihov tabor in ko so ga pripeljali pred suljtana, mu je pridigoval s tolikim ognjem, s toliko vnemo o trojedinem Bogu in Jezusu Kristusu, da so se mu čudili celo neverniki in njih poglavar. Ni se mu spolnila želja, da bi dosegel marterniško krono, nasproti, neverniki so ga obsipavali s častjo in slavo. Zato se odpravi Frančišek v Sveto Deželo in upa, da se mu morda ondi izpolni sladka nada, vmreti za Kristusa. Ali Bog je drugači sklenil.

Božji Zveličar mu je povernil njegovo veliko ljubezen do križa s tem, da ga je deležnega storil svojega lastnega terpljenja, vtisnil mu je svoje svete rane. — Na meji toskanke dežele stoji gora Aljverna, ki jo je Frančišku daroval slavní grof Orland Kjuški. Gora je zaraščena in divja, in zaradi svoje samotnosti jako primerna za molitev in premišljevanje. Tukaj so si postavili bratje nekoliko koč, in Frančišek sam se je najraje zatekal v samotno tišino te gore. Tako je prišel gori tudi leta 1224 z nekoliko brati opravljat 40danski post na čast

arhangelja Mihaela. Poln goreče ljubezni je premišljeval križanega Zveličarja. Kar vidi pred seboj prikazen serafina, pribitega na križ. Nad njegov^o glavo ste se dvigale dve blesteči peruti, dve ste bile razpete k letanju, dve pa ste pokrivale telo do nog. Nepopisljiv čut radosti in žalosti ob enem se polasti sv. Frančiška, ko gleda nebešk^o prikazen. On vidi, kako prihajajo blesteči žarki iz Jezusovih ran na njegovo stran, njegove roke in noge. In v tem hipu je prejel rane Jezusove na svojem telesu in bil je v resnici v ljubezni z Jezusom križan. Ne p^o marterništvu telesa, ampak po ognjeni ljubezni serca je postal enak križanemu Zveličarju. Ta dogodba prejetja ran Gospodovih na gori Ajjverni, je verhunec v življenju sv. Frančiška. S temi prečastitljivimi znamenji ga je Kristus tako povzdignil in sebi enakega storil, kaker ni bil prej nigdar noben človek povzdignjen in zenačen ž Njim, ob enem je tudi tako rekoč podpisal in zapečatil vodila treh udov, ki jih je vstanovil sveti oče.

Ljubi bratje in sestre! Zakaj neki je sv. oče Frančišek tolikanj hrepenel po križu? Ker je v polni meri umel Gospodove besede: »Moj jarem je sladak in moje breme je lahko, (Mat. 11, 30), in ker je okušal tolažbo, ki izvira iz križev in terpljenja. — Sredi britkosti in žalosti je bila njegova duša nasičena nebeške tolažbe, ki jo Gospod pošilja le tistim, ki mu sledijo na potu sv. križa. Oj, ta pot ni dolgotrasna in žalostna, kaker meni svet, ampak bogata sladkosti in serčne radosti, kaker jo iščemo drugod zastonj. Ali dvojite o tem? Tedaj vam rečem, da še niste hodili po poti sv. križa. Mogoče, da je že katerega izmed vas težil križ, da je okusil terpljenje, — ali če vsled tega nisi občutil tolažbe in notranje sreče, tedaj ga nisi nosil za Zveličarjem, reči hočem: Tedaj si bil le prisiljen marternik, ne pa radovoljen in poterpežljiv učenec Kristusov, — Poskusite vsaj enkrat zadeti križ na rame iz ljubezni do Jezusa, z ozirom na njega. Združite se tesno ž njim, in pri vsem svojem terpljenju mislite prav živ^o na njegove britkosti — in našli in okusili boste tolažbo sv. križa, sladkost — terpeti v Gospodu. Minila vas bode vsa nepoterpežljivost, nehali boste zdihovati in vpirati se križu, — sè svetniki boste vskliknili: »O Gospod, daj mi terpeti, naj postanem deležen Tvojega križa, Tvojih britkosti!«

O križu velja to, kar o našem oblačilu. Ke bi ga morali nositi zavitega ves dan na svojem herbtu. bi nam bilo

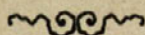
neznosno breme; a sedaj se nam zdi lahko in prijetno, ker se ž njim pokrijemo, da nas varuje mraza in vremenskih nezdod. — Enako primerja sv. Ambrozij jarem Gospodov s pernatno obleko ptičev, ki se ž nje pomočjo dvigajo v zrak. Vzemi jim jo, in teža telesa jih priderži na zemlji. — Tako dviguje tudi nas jarem Gospodov na kvišku, da ga komaj čutimo ali skoro ne čutimo njegove teže. Seveda, če le prisiljeni in z zopernostjo sprejmemo breme Gospodovo, tedaj nas bo težilo; ako se pa takorekoč ž njim odenemo ali oblečemo, t. j. če ga sprejmemo kot prostovoljno žrtev, tedaj nam ne bo le lahko, ampak polno sladkosti. — Torej pogumno naprej, ljubi bratje in sestre! Objemimo radovoljno križ, ki je naš delež na zemlji.

Tukaj na bornem svetu vlada vsepovsod le terpljenje in križ. Kamerkoli se ozremo, povsodi ga sreča naše oko, znak je in pečat vsega stvarstva. Povsodi vodi pota in ceste po deželi semtertja in delajo križe. Riba v vodi razprostire svoje plavuti v znamenju križa. Ptica pod nebom leti in razgerne svoje peruti v podobi križa. Ladja se giblje po sinjem morju, glej jo, z belimi jadri dela podobo križa. Glej delavca, ki koplje zemljo, ratarja, ki s plugom obrača ledino; lopata in plug, ali te ne spominjata na križ? In če ti, človek, stegneš svoje roke, ti sam si živ križ. — Kaj neki ti pravijo ti križi, ki jih najdeš povsod? Kaj drugega kaker, da si poklican križ nositi? Kaj pomeni lastna tvoja podoba križeva drugega, kaker: »Glej, o človek, vstvarjen si za križ.« Objemi ga, ogerni se ž njim, kaker z obleko, in breme ti bo lahko, in jarem ti bode sladak.

Vstopimo torej, dragi bratje in sestre, v šolo sv. križa. Zveličarja našega, in deležni bomo njegove tolažbe, njegovega miru. Vstopimo v šolo ponižnosti, da bomo našli pokoj in mir serca. To moramo storiti, če hočemo biti pravi otroci našega sv. očeta Frančiška. Njega smo si izvolili za voditelja in patrona, in dobro smo storili, da smo pristopili njegovi sveti družini. Skerbimo le za to, da nas bo oživiljal tudi njegov duh, t. j. duh ponižnosti in ljubezni do križa, duh, ki ga najdemo tako redkokedaj mej svetom. Namesto ponižnosti se šopiri mej posvetnjaki na puhi, na mestu za križem, hodijo za razkošnim vživanjem. Eden se povzdiguje čez drugega, vsak hoče biti več, in nadkriljevati bližnjega. Vse dirja le za vžitkom in dobičkom, za bogastvom in veseliciami, kaker

bi to bil edini namen življenja. To je rak-rana, za katero boleha vse sedanje človeštvo, to je prepad, po katerim dirja sedanja družba v svojo časno in večno nesrečo. — Z a n j e j e l e j e d n o z d r a v i l o, n a š d o b r i z g l e d. Potrudimo se, živeti v duhu in po zgledu našega sv. očeta Frančiška, dajajmo svetu zgled ponižnosti in zatajevanja. Tako je sv. Frančišek delal, — in spreobrnil je po zgledu udov svojega trojnega reda tedanji svet, ter ga pripeljal na boljšo pot. Tako, in le tako tudi mi lahko vplivamo na današnji svet in ga pripeljemo h Bogu.

Oj ljubi bratje in sestre! Koliko stori lahko vsaki izmed vas za poboljšanje sedanjih žalostnih razmer! Le vstrajno obiskujte šolo, v kateri se je naš sv. oče Frančišek toliko čudovitega naučil. Išcite neprestano njegovega duha, duha ponižnosti in zatajevanja, in ne le svetla luč svojih verstnikov boste postali, radovali se boste zato z našim sv. očetom Frančiškom vekomaj pri božjem Zveličarju v nebesih. Amen.

Priročna knjiga sv. Leonarda Portomavriškega.

(Dalje).

13. Pogosto prejemanje svetih zakramentov je za pobožno dušo to, kar je voda za vert. Ako prenehaš zalivati vert, bodo zelišča zvenela in se posušila; ravno tako bo pobožna duša, ako preneha pogosto prejemati zakramenta pokore in sv. obhajila, izgubila vse čednosti. Rekel boš pa, dasiravno verni pogosto prejema jo ta sveta zakramenta, vender ne vidim, da bi si pridobivali čednosti. Zadel si me pač na najbolj občutljivo mesto, in zato ti ne morem drugači odgovoriti kaker sè vzdihom. Ali hočeš reči, da sta pomanjkljiva ta dva sveta zakramenta, ko vemo, da more ena sama dobra spoved in obhajilo posvetiti dušo? Ne! temuč pogrešek je v tem, ki ju mlačno in nemarno prejema. Ako je pa taka, poterpi, da ti na kratko razložim način, kako treba prejemati ta zakramenta in kako ju moraš pogosto prejemati. Naj lepši, kratek in jedernat način

spoved vedno dobro opraviti je ta, po katerem se je ravnal po-
božen redovnik reda svetega Dominika. Keder je bil blizu smer-
ti, so ga opomnili, da naj se pripravi na svete zakramente
za vmirajoče. Ves vesel jim odgovori: »Že pet in trideset let se
spovedujem vsako jutro, in opravljam sveto mašo tako, kaker
bi moral tisti dan vmreti; in zato ne čutim nobene težave«. Ke
bi pred vsako spovedjo mislili, ta spoved je lahko zadnja, o
kako natanko in marljivo bi se spovedovali! Znano ti je že,
kako se je sveta Terezija za to zavzemala in kako priporoča-
vala pridigarjem in spovednikom, da naj o tem pogosto govo-
rijo. Bog ji je namreč razodel, da se veliko duš pogubi zato,
ker se ne znajo dobro spovedati; zato pazi na sledeče nauke,
da se boš obvaroval tolike nesreče.

14. Iz treh virov prihajajo vsi pogrški, ki jih delajo ljudje
pri spovedi, ker premalo pazijo na izpraševanje vesti, na pravo
obžalovanje (kesanje) in na terdni sklep. Koliko redovnic gre
k spovedi z glavo polno reči, ki so jih slišale pri govorni mreži
ali kje drugje! In pokleknejo k spovednici, pojo eno in isto pe-
sem brez obene priprave, ter se spovedujejo le, ker je tako pred-
pisano. Ali mi ne priterdiš, da je tako brez zbranosti opravljena
spoved pred Bogom lahko zelo pomanjkljiva? V prihodnje
torej več previdnosti! In ako me vprašaš, po kateri knjigi bi si
svojo vest dobro izpraševal, ti povem naj boljšo in druge ne
rabi, da se ti ne zgodi kaker tisti redovnici, ki si je izposodila
neko knjigo, da bi si dobro izprašala vest, pa si je vse, tudi
največe grehe, ki jih je našla natisnjene v knjigi, prepisala in je
prav tako lehkomišljeno spovedniku povedala. Spovednik se
je zavzel ter jo je vprašal, ali je res storila vse te grehe. Ona
je odgovorila: »O ne, Bog me varuj, povedala sem jih, ker
sem jih našla v knjigi v spraševanju vesti«. — Glej, da ne boš
bral takih knjig. Rabi samo tisto knjigo, katero ti jaz priporo-
čam, in ta knjiga je tvoja vest, ki jo je perst božji napisal v
tvoje serce. Tvoja vest te bo opomnila, kederkoli boš storil ali
velik ali majhin greh. Spoveduj se torej tega, kar je zapisano
v tvoji vesti in varen boš. In ako imaš samo majhine grehe,
kar je navadno pri redovnih osebah, ne vbijaj si glave, da bi
iskal malenkostno bližnje okoliščine, ker to ni za nič družega,
kaker da trudiš spovednika. Glede spraševanja vesti torej ne
bodi prenatčen, temuč pazi zlasti na popolno kesanje.

15. Ni dovolj, da najde lovec zver, ako je pa ne vbije; ravno
tako ni dovolj sè spraševanjem vesti najti grehe, ako jih po-

tem ne pokončamo z obžalovanjem. Nočem gubiti časa in te na dolgo poučevati, da je dvojno obžalovanje ali kesanje, popolno in nepopolno. Pervo kesanje imamo, keder nam je greh zoperen, ker smo ž njim razžalili Boga, največo dobroto; drugo, nepopolno, kesanje imamo, keder sovražimo greh, ker smo ž njim za svojo dušo izgubili nebesa in pekel zaslužili. S tem razlaganjem ne bom gubil časa, ker v tem lahko sam še druge podučiš, vendar pravim, da ne malo redovnih oseb zanemarija svoje zveličanje, ker se spovedujejo, ne da bi prej obudile pravo kesanje. Njihova edina skerb je, kaj in kako naj spovedniku povedo, in ako tudi obude kesanje, ga ne iz pravih nagibov. Če se terkajo na persa in izgovore kak vzdihljaj, mislijo, da so že dovolj storile. Ali vedi, da ne obudiš kesanja, ako ne rečeš iz serca in sè sercem: »O moj ljubi Jezus, kako mi je žal, da sem te ražalil, tebe, največo dobroto. Sè svojimi grehi sem zaslužil sto peklov, ali stokrat hočem prej vmreti kaker te razžaliti.« Ako tako ali na drugi podoben način ne obudiš popolnega ali nepopolnega kesanja iz pravih nagibov, da si ražalil največo dobroto, ali da si pekel zaslužil in nebesa izgubil, dobro vedi, da ti tvoji grehi niso odpuščeni. Prav gotovo je namreč, da do zdaj Bog ni odpustil nikomer, kedor, ni svojih grehov obžaloval, in tudi ne bo nigdar odpustil brez obžalovanja. Vedeti je, da spoved ni delo, katero opraviš samo z jezikom. Zlati ključ, s katerim si moreš odpreti sveti raj, je pravo obžalovanje, in da ga boš mogel pred spovedjo dobro obuditi, navadi se ga pogosto obujati. Rekel mi boš, da nisi tako terdnega zdravja, da bi mogel pokero delati; ali povedi mi, ali imaš serce? Ako imaš serce, se ne moreš izgovarjati; je li ketera pokera lepša kaker ta, pogostoma obujati kesanje?

Neko duhovno osebo, (pač spovedanko svetega Leonarda Portomavriškega) je Bog tako genil, da je spoznala velikost svojih grehov. Več ko tisočkrat na dan je obudila kesanje in vsakikrat je s perstom naredila križ na svoje serce, tako da se ji je naposled tu obleka pretergala. Vsaki dan in vsako noč obudi to lepo dejanje, kesanje. O kako prijetno je Bogu skesano serce! Ne ravnaj se pa po tistih, ki mislijo, da nimajo pravega kesanja, ako ni njihovo serce omehčano, ako ne vzdihujejo, in ne jočejo in se za to vznemirjajo. Ne, ne bodi takega ženskega serca. Pravo kesanje je v volji; zadosti je, da ga imaš, ni pa potrebno, da ga čutiš. Hočem reči, da zadostuje, ako sovra-

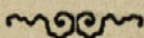
žiš greh iz naštetih nagibov; in ke bi bilo treba zopet storiti greh, ne bi ga več storil za nobeno reč na svetu.

16. Kesanje mora biti dalje, delavno, to je, združeno mora biti s terdnim sklepom nigdar več ne storiti teh grehov, katerih se spoveduješ. V tem grešijo tiste nesrečne duše, ki se ne ogibljejo bližnje grešne priložnosti. Ne morem verjeti, da bi bila redovnica tako nespametna, da bi živela v tako žalostnem stanu, pač pa verjamem, da je ketera v teh zanjkah, ker jih ne pozna. Da ji moreš to razjasniti, ke bi keterikrat s tako osebo govoril, vedi, da je bližnja grešna priložnost tista, v kateri dotična oseba skoraj vselej smertno greši. Ta grešna priložnost je lahko v samostanu in mej svetom, na primer, redovnica ima v samostanu prijateljico, s katero občuje desetkrat na mesec, sedem ali osemkrat se smertno pregreši z godernjanjem, žaljenjem predstojnice ali v drugih velikih rečeh. Ta redovnica je dolžna storiti ne samo terden sklep, da ne bo več godernjala, temuč tudi, da ne bo več prijazno in zaupljivo občevala s prijateljico. Enako, ako jo desetkrat v mesecu obišče svetna oseba in ji pripoveduje razne posvetne novice, zaradi katerih se v nji pogosto vzbuja sovraštvo do njenih sovražnikov in sicer tako, da to sovraštvo postane smertni greh, ne zadostuje, ako sklene ne več sovražiti bližnjega, temuč se mora tudi ogibati te osebe. Kar sem rekel o godernjanju in sovraštvu, velja za vsaki drugi greh. Ako se taka redovnica spoveduje, ne da bi opustila bližnje grešne priložnosti, je njena spoved obliž (flašter), ki jo vmaže, ozdravi pa ne; reci ji, da ke bi tudi stokrat prejela sveto odvezo od spovednikove roke, je odvezana pred ljudmi, pred Bogom pa ne. Izkaži ji to delo ljubezni do bližnjega; jaz bom pa odkril še druge pogreške, ketere delajo redovne osebe pri spovedi.

17. Bližnje grešne priložnosti so redke pri redovnicah; laglje se pa zgodi, da vboga nuna nesrečno pade v velik greh ali tudi v majhin, keterega ima po napačni vesti za velik. In glej, kaker s ključavnico ima zaperte ustnice in ne more jih odpreti; tako jo je sram, da bi rajši vmerla, kaker pa greh razodela. Preresnično je, kar se pripoveduje, da je hudoba negdaj bil videti pri spovednici, in ko neki svet mož vpraša, kaj tukaj dela, mu je odgovoril: »Tu opravljam delo pravice, vkradeno blago vračam. Ti spovedanki sem vkradel sramožljivost, da je grešila; zdaj sem jo pa vernil, da bo greh zamolčala«. Ne-

srečna oseba, ki gre k spovedi z namenom, da grehe zamolči, ima hudiča obešenega na svojo obleko, da ji porine greh v dušnik, kaker hitro ji pride na jezik. »Pa spovednik me bo ozmerjal«. Povej mi, ke bi bil ti spovednik, bi li kričal na tega, ki bi ti zaupal svojo dušo? Rekel boš, da ne bi kričal; zakaj tedaj nasprotno misliš o božjih služabnikih, ki morajo po svoji službi vsmiljeni biti? »Ali se bo nad menoj pohujšal«. Čudim se ti; nasprotno, koliker bolj mu boš razodel krivnosti svojega serca, toliko bolj te bo čislal. — »Počakam ne navadnega spovednika«. Ali si izgubil pamet? Hočeš tedaj delati božje rope in živeti v veliki nevarnosti? Ke bi te tresla huda merzlica in bi te kedo nagovarjal, da pokliči zdravnika, ali bi mu rekel: »Poklical ga bom čez dva meseca?« — »Nimam poguma in tudi ne vem, kako bi«. Stori vsaj tako; pojdi k spovedniku in reci mu: »Oče, potrebujem vaše pomoči; potem pa se izroči njegovi previdnosti. Tako se bo namreč zgodilo s tvojo sramožljivostjo kaker sè suknom; ako na robu iztergavati niti začneš, boš lahko raztergal vso obleko. Drugači ne moreš reči, da si se spovedal in opral svojo dušo v Kervi Jezusa Kristusa, temuč moraš reči, da si svojo dušo vmazal. Vmij svoj obraz s črnilom, potem pa reci, ako moreš, da si vmit. O, saj moraš reči, da si se vmazal. -- »Duhovni oče, ako hočete, Vam povem, da je moj greh v mislih«. Prav si storil, da si mi to razodel, ker ti bom morebiti iz glave izbil mnogo pomislekov. Ti misliš, da je vsaka slaba misel, ki ti pride v glavo, greh. To je napačno; tudi največim svetnikom so prihajale slabe misli. Vedi tedaj, da se ne pregrešiš, ako tvoja volja vanje ne privoli. To pa se more zgoditi na dva načina. Pervi je, ako človek želi storiti, kar mu je prišlo hudega na misel, na primer: Neka oseba te je ražalila; zbudi se ti misel, da bi jo sovražil in hrepeniš ji storiti veliko zlo, to imenujemo greh želje. Drugi način pa je, keder volja ne želi storiti hudega, n. pr.: Neka redovnica te je ražalila, ti ji ne želiš storiti hudega, prav pa ti je njena bolezen, ali hudo, ki ji je storil kedo drugi; to imenujemo greh dopadajenja. Tako presoaj vsako drugo misel in bodi zagotovljen, da je misel brez vsakega greha, tudi če ti desetkrat na dan v glavo pride, samo da tvoja volja nima dopadajenja nad njo in se ne mudiš v nji ter je nočeš; kratko, ako popolnoma ne privoliš v željo ali v dopadajenje, nigdar ni smertnega greha; še manj pa, ako ti ne dopade, takrat bodi zagotovljen, da ni no-

benega greha. — »Kako pa naj preganjam take misli?« Ali nisi še nikdar slišal, da klin s klinom izbiješ. Tako zapodi sè svetimi mislimi grešne misli; nekatere misli ne užgejo, osmodijo pa le; s takimi mislimi ravnaj tako kaker z iskro, ki pade na tvojo obleko, ko pri ognju sediš. Kaj storiš ž njo? Hitro jo otreseš, tako delaj z grešnimi in nečistimi mislimi. Delaj pa to pokojno in mirno, ne da bi si glavo vbijal, ako nočeš, da bi se ti smejal hudi duh. In smejal se ti bo, in se trudil še več takih misli vzbujati v tvoji glavi, ako bo videl, da si nemiren brez vzroka. To je vzrok, da sem te podučil, da bodi boječ, ne pa zmešane vesti (škrupulozen) (Dalje prih.)

Papeško pismo,

važno za voditelje in ude tretjega reda sv. Frančiška.

P. S. Z.

(Dalje).

2. O vreditvi ali organizaciji tretjega reda.

V drugem odstavku prvega dela pisma povdarja sv. oče, naj bo tretji red lepo vrejena enotna celota, ali z drugimi besedami: tretji red mora biti organiziran.

O organizaciji tretjega reda se je v zadnjih letih mnogo govorilo in pisalo in tudi marsikaj že storilo. Mnogi voditelji so dosti dobrega vpeljali, nekateri pa tudi niso vselej pravega zadeli, še celo zašli so od cilja tretjega reda »hoteč na videz kaj zaslužnišega storiti za človeško družbo«. Izmej udov so mnogi bili za organizacijo, drugi pa tudi proti nji. Pervi so večkrat hoteli imeti preveč novega in modernega, drugi so želeli, naj bi bilo vse »po starem«. Pismo Pija X. je ravno prav prišlo, saj smo bili vsi tako potrebni zanesljivega vodnika na potu organizacije tretjega reda. Oglasil se je mož, ki je tretji red dobro poznal, ki ga je preserčno ljubil, da, dolgo sam vodil, bil njegov ud celih štiriintrideset let, oglasil se je ko najvišji poglavar sv. cerkve in tretjega reda z odločivno besedo, veljavno in obvezno za ves katoliški svet. Določil je pa, da je organiza-

cija za tretji red nekaj bistvenega in zato za njegov obstanek neobhodno potrebnega. Tretjeredniki naj bodo »po zvezi duhov« — »kakor eno telo«. (Notranja in zunanja organizacija). Nadalje govori o »zedinjenih močeh«, o potrebi, »da se vsi dobri združijo, in posebno« tretjeredniki. Na koncu tega odstavka še enkrat povdarja: »Torej to zvezo moči vnovič pripoznavamo...« Ne gre torej dvojiti, da sv. oče hoče in vелеva, naj bo tretji red organiziran. Da se pa ne bi pri organizaciji tretjega reda vpeljavalo kaj temu redu nevarnega in škodljivega, zato določuje sv. oče temeljna načela organizacije. Ta so:

1. Tretji red mora biti celota in sicer skupna celota vseh tretjerednikov in celota posameznih skupščin. Organizirani naj bodo udje v svojih skupščinah mej sabo, organizirane naj bodo skupščine enega okrožja ali dežele ali provincije in skupščine celega sveta. Vsi naj bodo združeni kaker udje enega telesa. Ta edinost naj bo na zunaj in znotraj terdna in lepo vrejena. — V taki organizaciji more tretji red doseči svoj veliki pomen in izverševati svojo nalogo na socijalnem polju. V organiziranem tretjem redu je izredna moč proti nasprotnikom sv. cerkve, posebno proti frامasonstvu in socijalni demokraciji. Zato pa mora organizacija tretjega reda izključevati vsako narodnostno in družabno sovraštvo, odstranjevati vse mejsebojne prepire narodov in strank. Krivičnih in prenapetih narodnih, družabnih in krajevnih zahtev tretji red ne more podpirati; najvišje načelo mu je ljubezen. Zato pa zahteva vodilo, da morajo biti tisti, ki hočejo biti sprejeti, miroljubnega serca.

2. Podlaga organizacije mora biti vodilo. Organizacija naj se ogiba vsega, kar se ne vjema z natoro tretjega reda. Ne gre torej vpeljavati novih vreditev, ki bi bile bistvu tretjega reda nasprotne ali se ne bi vjemale z vodilom. Smemo se pa pri izpeljavi organizacije posluževati novih (modernih) pomočkov in se ozirati na časovne razmere, saj se brez tega vspešna organizacija sploh ne da izpeljati. Paziti je treba, da se ne bodo keršile pravice voditeljev in vizitatorjev, ki naj »razmere mej tovarištvu sami vravnavajo«, pa tudi ne pravice skupščin, ki so samostojne in druga od druge neodvisne.

3. Bistvena pri organizaciji je bratovska ljubezen in edinost. Cela organizacija mora to mejsebojno edinost pospeševati podpirati, vresničevati. Ta edinost naj bo notranja in zunanja. Notranja veže serca vseh, zunanja družī moči.

Notranja edinost bratov in sester naj se razodeva v pravi mejsebojni ljubezni, kaker se je razodevala pri prvih kristijanih, o katerih govori sv. pismo, »da so bili enega serca in enega duha«, in drugi, ki so jih videli, so rekli o njih: »glejte, kako se mej sebo ljubijo.« Serafinska ljubezen sv. očeta Frančiška mora napolnjevati serca vseh udov tretjega reda. Brez prave ljubezni ni edinosti in bi bila vsa druga organizacija brez sadu, ker ne bi dosegla tega svojega prvega, naj bistvenjšega in najvišjega namena. Na ta namen organizacije se je treba pred vsem ozirati.

Zunanja organizacija obstoji v združenju ali »zvezi moči«, da se sè skupnimi močmi in združeno delavnostjo lažje dosežejo redovni cilji. To združenje vseh tretjerednih moči in vse delavnosti udov v posameznih skupščinah, kaker tudi v cellem redu sv. oče odobrava:

»To zvezo moči vnovič pripoznavamo...« Sv. oče tudi natanja, zakaj hoče, da naj bodo tretjeredniki organizirani. On piše: »Skušnja uči, da zedinjene moči več premorejo ko posamezne«.

Natorno je, da se enakomisleči združijo, da sè združenimi močmi bolj gotovo in bolj hitro in v popolniši meri dosežejo vsem enake in skupne namene. Nasprotniki sv. cerkve se tudi družijo v svoje hudozne namene. Polni samoljubja vendar skupno delajo v strogi organizaciji, da bi bolj lahko izpeljali svoje brezverske, nepoštenne, za vso človeško družbo škodljive in pogubonosne načerte. Zato je pa tudi potrebno in zelo potrebno, »da se tudi vsi dobri združijo in posebno tisti, ki imajo o vstanovi asiškega očaka tako sami kerščansko misliti in zgledno živeti, kaker tudi kerščansko vero in življenje mej ljudstvom gojiti in varovati«. Sv. oče tu resno povdarja: »p o s e b n o« tretjeredniki naj bodo dobro organizirani, tako dobro in vzorno, da bodo drugim zgled prave kerščanske organizacije..

Po teh načelih naj se torej organizacija tretjega reda izpelje. V mejah teh določil in sv. vodila se bomo obvarovali zmot, pred katerimi sv. oče.

Tako je Pij X. na kratko v glavnih potezah načrtoval podlago tretjeredne organizacije. V podrobnosti se ni spuščal, te prepusti modrosti voditeljev. Da bi pa ne zašli, zato veli redovnikom prvega reda krepko in odločno: »naj ne pozabijo,

da imajo biti vneti bratovske ljubezni, ki ima tolika biti, da se bo tudi na tretji red razširjevala«. S tem hoče, naj bodo voditelji tretjega reda in vsi redovniki treh družin prvega reda mej sabo edini. Brez prave mejsebojne ljubezni ne bi bili zmožni tretji red vspešno voditi. Mejsebojna bratovska ljubezen bo vsem koristila in nikomur ne škodovala.

Naj pristavimo tu nekatere opazke glede organizacije tretjega reda, ki jih sv. oče v svojem pismu ne omenja, ker iz povedanega že natorno sledijo.

Organizacija mora biti taka, da ne ovira tretjerednikov v izpolnjevanju dolžnosti. Tudi ne sme tergati postavnih družinskih vezi in družabnih razmer, še celo varovati in vterjevati jih mora, zakaj tretji red je za ljudi živeče mej svetom in le za vse stanove. Torej je tretji red dolžan ljudi posvečevati v njihovem stanu in poklicu, v razmerah, v katere jih je postavila božja previdnost v družini, občini, cerkvi in državi.

Organizacija ne sme biti tretjemu redu zadnji cilj in najvišji namen, ampak le pomoček v dosegu namena, da bodo vsi eno »po zvezi duhov... kaker eno telo«. Ravno organizacija ima delati na to, da se udje tretjega reda še bolj tesno oklenejo svoje družine, stanu in poklica. Tretji red se ne organizira zato in ni zato vstanovljen, da bi postavlo razvezoval ali razdiral, temuč za to, da jo dopolni v mejah razmer in stanu posameznih udov.

Čeravno pa zahteva natora in namen tretjega reda, da so in morajo biti tretjeredniki organizirani, živijo vendar tu in tam nekateri tretjeredniki, ki niso v organizaciji. To so takomenenovani zasebni ali privatni tretjeredniki v onih krajih, kjer nimajo skupščine in voditelja. O teh velja sledeče:

1. Kdor je v tretji red postavno in veljavno sprejet in je naredil obljube in izpolnjuje tretjeredne dolžnosti, je ud tretjega reda in vživa dobrote tretjega reda.

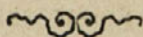
2. Vsaki ud pa mora biti pridružen kaki postavno vpeljani skupščini, ker drugače ne spada k redu. Zato mora biti vpisan v zapisnik te ali one skupščine, ki ga je sprejela mej ude in je dolžan pokoren biti voditelju dotične skupščine. Redovna oseba brez predstojnika sploh ni redovna oseba.

3. Zasebni tretjeredniki živeči v krajih, kjer ni vpeljan tretji red, naj bodo v zvezi z voditeljem in skupščino s tem, da se od časa do časa oglasijo osebno ali pismeno; imajo naj naro-

čen tretjeredni časopis, ki jim vsaj nekoliko namoešča mesečne shode. Voditelji naj pa po mogočnosti tudi zanje skerbijo.*)

4. V neketerih krajih so se organizirali tudi duhovniki, ki so v tretjem redu. Pri nas take organizacije še ni. Ali ne bi bilo dobro, da bi se tudi naši duhovniki ko tretjeredniki malo bolj zbližali in združili? Na dekanijskih konferencah bi se morebiti vtegnila ta misel preresetati in sklepi sporočiti vodstvu tretjega reda v Ljubljani.

(Dalje prih.)

Nova Štifa na Dolenjskem

P. K. L.

4. Kraj milosti.

(Dalje.)

Razen teh dogodeb, ki jih hrani ustno izročilo, in se iz njih da posneti, kako Marija deli milosti svojim častivcem, ali jih pa nevrednim odreka, je nekaj zaobljubljenih ali votivnih podob, ki nas enako prepričujejo, da je Nova Štifa kraj milosti. Žal da so te podobe, deloma radi starosti, deloma, ker se je za nje preslabo skerbelo, zelo poškodovane; na neketerih je komaj razločiti, kaj kažejo. Na eni teh podob je naslikana naša cerkev, ko gre proti nji ljudska procesija z banderi. Letne številke ni, pač pa opomba »ex voto« t. j. po obljubi. Druga ima zaznamovano l. 1715 in opombo »ex voto« in nam kaže na konju sedečega duhovnika, ki s konjem vred stermoglavi v derečo reko. V ozadju je videti več precej velikih poslopji, v višini pa podobo Matere Božje.

Tretja obljubna podoba predstavlja duhovnika klečečega pred Marijo in ima sledeči napis v nemškem jeziku:

*) Neka tretjerednica, ki služi delj časa v tujem mestu in nima priložnosti biti v kakí zvezi s tretjeredno skupščino v bližini, sporoča vsako leto pismeno o svojem bivanju, priloži majhin dar za blagajno tretjega reda, naročeno ima »Cvetje« in ostane na ta način v živi zvezi s svojo skupščino. Posnemajte jo tudi drugi tretjeredniki živeči na tujem, domači se pa vsak svoje skupščine še bolj tesno oklenite in delajte po svojih močeh za njen blager.

Maria du allerheiligste Jungfraw rein
 Durch dein Virpit von grosen Schmerzen
 bin erledigt fein
 Mit welichen bin gebest schwerlich beladen.
 Dich sol man mit groser Ehr begaben.
 Dir sei Lob ebige Glorij und Ehr
 Deinem schon zu unser lezter Zeit uns Verehr.

Matthias Parenta Vicarius

Zherinomiaie aetatis suae 33. 1658.

V teh versticah se zahvaljuje Matija Parenta, vikarij v Cernomlju, da je bil l. 1658 v svojem 33. letu po priprošnji prečiste Device Marije oproščen velikih bolečin in za to se ji zahvaljuje.

Četerta obljubna podoba je od l. 1721. Na nji se vidi bolnik ležeč na postelji in zraven postelje stoji duhovnik s škapulirjem v roki, ob zglavju ženska. Na oblakih je pa Marija z Jezuščkom v naročju in z roko podaja škapulir bolniku. Pisanje je nerazločno; berejo se le posamezne besede, iz katerih se more sklepati, da je bolnik po škapulirju ozdravel.

Peta podoba, precej velika pa zelo poškodovana, predstavlja Marijo z Jezusom v naročju in pred njo kleči redovnik. Spodaj je pa videti škof v škofovskem ornatu; pred seboj ima malega dečka, keterega menda daruje preblaženi Devici Mariji. Na tej podobi je naslikana tudi cerkev pri Novi Štiti.

Šesta podoba od l. 1771 kaže bolj gosposke ženske, katerih ena, mlajša kleči in svoje sklenjene roke povzdiguje k Mariji. Zraven sebe ima berljo. Gotovo se je bila prišla Mariji zahvaliti za ozdravljenje.

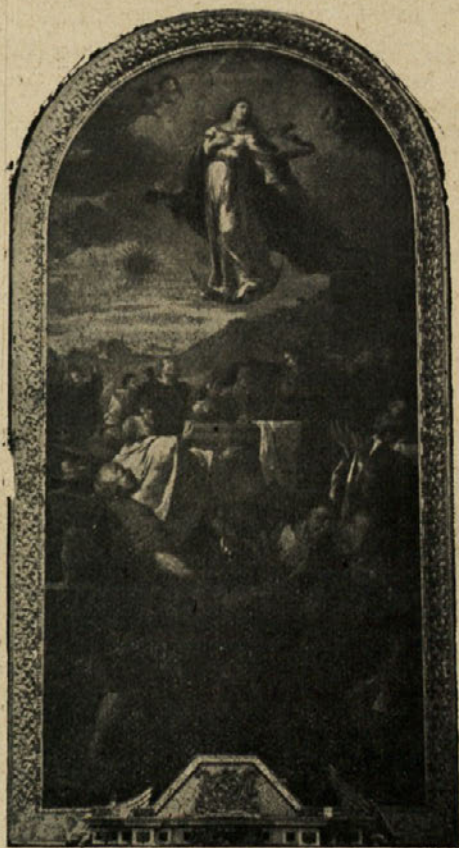
Iz vsega tega se more sklepati, da je tudi Nova Štita kraj, kjer Marija odpira bogat in nevsehljiv studenec milosti, ktere deli vsim, ki se zaupljivo k nji zatekajo in jo pomoči prosijo. Po vsi pravici se vverščuje mej naše slovenske in druge romarske cerkve in je opravičeno, da jo zlasti po leti in v jeseni obiskujejo mnogi v celih procesijah in posamezni romarji od blizu in daleč in jo bodo obiskovali v prihodnje tem bolj, ker je bila tu lansko leto vstanovljena postaja frančiškanov naše kranjske provincije.

5. Oskerbništvo cerkve pri Novi Štiti.

Nova Štita je bila od svojega začetka l. 1641, oziroma leta 1671, ko je bila dozidana, do l. 1753 podružnica ribniške farne

cerkve; ko je pa tega leta Soderžica postala samostojna župnija, je bila Nova Štifta nji pridružena. Za časa, ko je pripadala Ribnici, nimamo zanesljivih podatkov, je li imela svojega stalnega duhovnega upravitelja, ali ne; prvi tukajšnji duhovnik, katerega sled se nahaja v knezoškofijskem arhivu v Ljubljani, je Jožef Bogataj, umrl 24. marca 1796.

L. 1702 se je P. Ferdinand Kienzel, provincijal puščavnikov Pavlancev nemško-hervaske provincije, obernil do Oglejskega patrijarha, da bi prepustil Novo Štifo njegovemu redu. Tedanji ribniški župnik. Tomaž Renner, se temu ni vpiral; v pismu z dne 3. februarja 1702 poroča, da je bila pred 15 leti cerkev zidana, in zraven tudi hiša in hlev. Iz tega se da nekoliko približno sklepati, da so že l. 1687 vsaj na to mislili, da se nastavi pri Novi Štifi duhovnik.

Slika Marijinega vnebovzetja v velikem oltarju pri Novi Štifi.

L. 1757 je tedanji ribniški župnik in arhidijakon za Dolenjsko, Janez Jakob Waiz, s svojim podpisom potrdil pismo, v katerem so bile našteje dolžnosti, ki jih ima pri novem poslopju vodja in duhovnik. (*Matricula seu Obligatio Directoris et Sacerdotis ad Novum aedificium.*)

Mej temi dolžnostmi so: po mogočnosti streči romarjem: spovedovati jih v raznih jezikih; gostoljubno sprejemati duhovnike, ki s procesijami prihajajo ter njih služabnike in konje prehranjevati na cerkvene stroške; pridigovati na binkošno nedeljo in kvaterno nedeljo v jeseni. Te dve nedelji so namreč po tri pridige, eno ima na predvečer kurzor o pokori, drugo o Materi Božji domači duhovnik in tretjo ob 10. uri o prazniku prosti duhovnik (*sacerdos vacans*, to je menda ribniški kaplan, ki nima doma pridige). Dalje mora voditi bratovščino sv. škapulirja, ki daje največ opravila (in *qua hucque maximus labor exstitit*). Za vse to dobi od cerkve vsako leto 26 mernikov prosa in 1 mernik pšenice, verhu tega 1 mernik pšenice za hostije. Tudi cerkovnik dobi od cerkve vsako leto 26 mernikov prosa in 1 mernik pšenice. Iz teh in drugih navedenih dolžnosti se more sklepati, da je bil pri Novi Štifti že v začetku nastavljen duhovnik, ki sta ga pri duhovnih opravilih ob romarskih shodih podpirala dva duhovna pomočnika iz Ribnice.

Gotovo je pa, da je bila Nova Štifta brez stalnega duhovnika od l. 1811 do l. 1831 in je v tistih dvajset letih cerkev veliko terpela, ker se nihče ni zmenil za njo. Sv. stopnjice so bile zanemarjene in oskrunjene, kapelica sv. Jožefa odkrita in brez vrat in oltarja; neke male orglje so bile prodane in zgubila se je nekam tudi podoba škapulirske Matere Božje, katero so nosili pri slovesnih procesijah, kaker je bilo poprej omenjeno. Vse je kazalo, da bo Nova Štifta propadla in ostala razvalina, in res je bil že izdan vladni dekret ali odlok, da se ima cerkev prepustiti razpadu.

V tej skrajni sili sta se potrudila tedanji ribniški župnik in dekan Valentin Prešeren in ribniški graščak Jožef Rudež, da sta svetišče obvarovala popolnega razpada. Spoznala pa sta, da se more cerkev ohraniti le, ako bo imela svojega stalnega duhovnika, in da bo mogel izhajati, mu je bilo treba zagotoviti tudi primerne dohodke. Pri tem se je pokazala plemenitost ne le blage Rudeževe družine, ampak tudi tukajšnjih okoličanov. L. 1836 se je štirinajst vasi v bližnji okolici Nove Štifte vknjižljivo (*intabulationsfähig*) zavezalo, da bodo v podporo duhovniku dajali

vsako leto denarne bire v znesku 96 gold. 56 in $\frac{1}{4}$ krajcarjev in za ta znesek mora duhovnik ob nedeljah in zapovedanih praznikih opraviti dopoldansko in popoldansko službo božjo.

Plemeniti graščak Jožef Rudež, ki je bil drugi posestnik ribniške graščine iz te družine, je pa duhovniku pri Novi Štifti prepustil za užitek tiste njive in senožeti, ki v bližnjem krogu obdajajo cerkev in duhovniško poslopje. L. 1874 je pa Rudeževa družina z darilnim pismom, v podporo ekspozita pri Novi Štifti, za vse čase v nepreklicljivo in neobteženo posest prepustila nekaj njiv, travnikov in gojzda, vsega skupaj 19 oralov. Ti blagi dobrotniki Nove Štifte so bili: g. Franc Rudež, Karol Rudež, dr. Teodor Rudež in gospa Marija Koslerjeva, rojena Rudež. Bodi jim Bog obilen povračevavec!

Od l. 1833 menda Nova Štifta ni bila brez duhovnika, vsaj za dalje časa ne. Tistega l. je prišel g. Lovro Štupica in bil do l. 1836; njegov naslednik je bil g. Alojž Pibernik, ki je bil tu do l. 1842. Za njim je prišel l. 1843 g. Frančišek Močnik, ki je bil tu samo eno leto; sledil mu je g. Jurij Janež, ki je ostal tu do svoje smerti l. 1874.

Ta zvesti in skerbni oskerbnik Marijinega svetišča je pokopan v Soderžici; na njegovem grobnem spominiku se berejo te besede:

Marijo sem častil
In romarje učil
Pri Novi Štifti let
Ravno trideset.

Po njegovi smerti Nova Štifta ni bila dolgo brez duhovnika. Čez štiri mesce je prišel iz Šturij na Vipavskem željno pričakovani preč. g. Karol Klinar, splošno imenovan g. Štiftar. To ime si je pridobil, ker je oskerboval to svetišče nevtrudljivo dolgih štirideset let. Vse skoraj, kar je v cerkvi, je nastalo po njegovem vspešnem prizadevanju. Oskerbel je cerkvi novi križev pot, dal je prenoviti vse tri oltarje in pridižnico, postavil nove spovednice iz hrastovega lesa, preskerbel je novo obhajilno mizo iz kararskega marmorja in v prezbiteriju nov tlak iz šamotnih plošč; njegovi skerbi se imamo zahvaliti za lepo doneče orglje. O njem se sme reči: »Zelus Domini comedit eum«, gorel je za čast hiše božje. Naj mu Bog in Marija poplačata! Mi pa mu vedno ohranimo hvaležen spomin.

(Dalje prih.)

Dopisi.

Tretji red sv. Frančiška na Brezovici.

Brezoviškim tretjerednikom so se spolnile dolgoletne želje. Na sv. Jožefa dan se je tam kanonično vstanovila podružnica tretjega reda, ki se je podredila Viški skupščini. Na dan vstanovitve se je veršilo vse lepo po predpisih. Popoldne je prišel tja voditelj Viške skupščine in v cerkvi zbranim vernikom opisal zgodovino tretjega reda, njegovo blagodejno delovanje za vse človeštvo in korist ter duhovno tolažbo za posameznika. Po govoru je bilo na novo sprejetih 26 udov, mej njimi največ mater-gospodinj. Te bodo gotovo kot tretjerednice sè svojim lepim zgledom v spodbudo svojim družinam in sosedom. Saj vemo, da je vestna mati tretjerednica svoji družini to, kar je bliščeče sonce naravi. Že zdaj štejeta nova terdnjavica sv. Frančiška do 100 članov, pozdaj, ko je župljanom, vstop v tretji red polajšan, pa nas navdaja terdno zaupanje, da se bo število duhovnih otrok sv. Frančiška gotovo kmalu podvojilo.

Resnici na ljubo rade volje popravimo neko neprostovoljno pomoto, ki smo jo napravili v drugi številki »Cvetja«. Ko smo namreč poročali o delovanju Viške skupščine v sosednjih župnijah, se je izrazilo upanje, da bodo tudi v župniji na Verhu ali pri Sv. Treh Kraljih ustanovili tretjeredniško podružnico. Ondotni goreči g. župnik nam je pa te dni sporočil, da je tam tretji red že organiziran in da hvalevredno deluje. Izročen je nadzorstvu očetov kapucinov v Škofji Loki. Kakor znano, je Verh na Notranjskem najvišje ležeča župnija. Bog daj, da bi se z Verha duh čednostnega tretjeredniškega življenja razlival po bližnjih in daljnih sosednih župnijah obširne Notranjske.

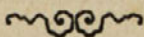
P. A. Č.

Z Brezja.

Na velikonočni pondeljek so imeli tukajšni udje tretjega reda in drugi verni, romarji in domačini, vdrugič, kar stoji nova cerkev, priliko videti, kako bratje I. reda sv. Frančiška delajo svoje slovesne obljube. Pred veliko nočjo je bil prišel namreč sem k Mariji pomočnici naš klerik frater Bernard in se s tridnevnimi duhovnimi vajami pripravljaj na slovesne obljube živeti v evangelijskem vboštvu, sveti čistosti in redovni pokorščini. Te obljube je naredil imenovani dan po sedaj predpisa-

nem novem, častitljivem obredu. Naj mu Bog da stanovitno jih deržati in čez 50 let ravno tako slovesno ponoviti.

P. A. F.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo rajni udje III. reda skupščine ljubljanske: Katarina Petrovčič (ki je bila v III. redu 36 let), Elizabeta Dimnik iz Terzina (v III. redu 48 let), Ivana Oblak, Marija Verhovec, Marija Černivec, Ivana Rožnik, Agneza Testin, Ana Ambrožič, Marija Drobnič, Helena Doberlet, Marija Bergant, Marijana Zarnik, Marija Juvan (v III. r. 35 let), Helena Trampuž, Marija Turšič, Helena Garin, Ivana Kavčič (vmerla v Gorici), Neža Petelin, Ana Merzlikar (omozena Bahar, v III. r. 39 let), Marija Čemažar (v III. r. 45 let), Fr. Makovec, Terezija Zajec, Marija Vrečar, Uršula Merhar, Marjeta Stroj iz Podbrezja (v III. r. 44 let), Cecilija Tenbaum (izobražena Nemka z Vestfalskega, ki je, pravična Slovencem v mišljenju in v besedi, dobrodельne naprave tudi z denarjem rada podpirala), Katarina Smolinar iz Sveč na Koroškem, Agneza Vidmar; brežiške: vč. g. Janez Prešern, župnik v Koprivnici, Jožef Božič od Sv. Križa, Marija Dvornik, Alojzija Ivšič in Neža Tomše iz Cerkelj, Jožefa Koprivec in Marija Dimič iz Artič, Uršula Tomše iz Čateža, Martin Savnik iz Dobove. Neža Gregorevčič iz Pišec; svetotrojiške: Terezija Topolnik od Sv. Križa pri Ljutomeru, Neža Stopar od Sv. Lovrenca v Slov. goricah, Anton Zorko od Sv. Lenarta v Slov. goricah, Marija Šek od Kapele, Julijana Puhar iz Bogojine, Barbara Lovrenčič (v III. r. 57 let), Jožef Koren od Sv. Ruperta v Slov. goricah, Marija Weiss od Sv. Petra pri Radgoni, Elizabeta Bračič, Katarina Rajšp od Sv. Urbana pri Ptuj, Filomena Šiško, Marija Kramberger, Ivana Alenc, Gera Kurnik od Sv. Benedikta v Slov. goricah, Gera Zorko od Sv. Lovrenca v Slov. goricah, Ivana Nedelko od Sv. Andraža v Slov. goricah, Helena Horvat iz Štrigove, Uršula Gjur iz Tišine, Matija Kraner od Sv. Ane na Krembergu, Marija Ribič od Sv. Barbare pri Mariboru, Ana Geiser od Sv. Jurija na Ščavnici, Jurij Schönwetter, Matej Vračko od Sv. Trojice v Slov. goricah; mariborske: Marija Miklavec iz Ribnice

(štaj.), Marija Zupanec iz Vuzenice, Ivana Pungerl iz Selnice, Marija Kokolj, Marija Doboj, Regina Klinar in Marija Žunko vse štiri iz Kamnice, Terezija Janžekovič od Sv. Jurija ob Pesnici, Elizabeta Fanedl, Marija Kranjc in Ana Zavernik vse tri od Sv. Marjete ob Pesnici, Jožefa Pak od Sv. Ilja v Slov. goricah, Apolonija Ferlinec od Sv. Jakoba v Slov. goricah, Terezija Kranjc iz Hoč, Alojzija Prevolšek iz Cirkovic, Martin Gozdnik od Sv. Martina pri Vurbergu, Johana Žober iz Studenic, Marija Fluscher, Jakob Rober, Jožefa Jammernigg, Helena Modic, Marija Brauhard, Jožefa Namestnik, Julijana Rabas (roj. Weiss), vseh sedem iz Maribora; celjske, umerli meseca januarija 1915: Marija Beloglavec in Jera Knafelj iz Polzele, Marija Pristotnik iz Št. Florijana (Dolič), Liza Kokot iz Zibike, Terezija Gradišnik in Terezija Pušnik iz Vitania, Terezija Piliš iz Vojnika, Helena Knežak in Liza Jakopič iz Št. Jedruti, Marija Sirkovič iz Olimja, Marija Grejan in Liza Hrovat iz Št. Jurija ob juž. železnici, Franca Vengust iz Ponikve, Janez Sevšek iz Št. Jurija ob juž. železnici, Liza Marold iz Braslovč, Neža Sevčan, Uršula Šip, Liza Semečnik vse tri iz Nove cerkve, Neža Škof in Jurij Kovačič iz Št. Jurija ob juž. žel., Alojzija Tiefengruber iz Vitanja, Marija Kvas iz Vojnika, Neža Pančnik in Jožef Flis iz Št. Lenarta nad Laškim, Jožefa Ramšak iz Žalca, Ana Planinec iz Frankolovega, Mica Turšek iz Šmartna v Rožni dolini, Lena Potrata in Ana Ferme iz Terbovelj, Katarina Lubej iz Črešnjic; meseca februarja: Jakob Drobnjak iz Ponikve, Marija Dernjač, Ana Vertačnik, Terezija Koprivec in Jožefa Vertačnik, vse štiri iz Št. Vida na Planini, Terezija Lapornik iz Št. Lenarta nad Laškim (vzor tretjerednicam, zvesta žena, skerbna mati in pridna gospodinja, ki jo je 9. t. m. Bog k sebi poklical po plačilo, ki si ga je zaslužila s poterpežljivostjo in vdanostjo v božjo voljo, potem ko se je v svoji bolezni z večkratnim prejemanjem sv. zakramentov skerbno na smert pripravljala), Helena Golob iz Nove cerkve, Terezija (Franca) Regoršek in Marija (Elizabeta) Cmok iz Dramelj, Roza (Marija Frančiška) Kramer iz Dobrene, Marija (Elizabeta) Horjak iz Št. Ruperta nad Laškim, Ema (Marija) Inkret iz Šmarja pri Jelšah, Neža (Veronika) Pernovšek iz Žalca, Eva (Marija) Pehar iz Slovenjega Gradca, Frančiška Bernovšek iz Griž, Frančiška Dolinar iz Radeč pri Zidanem mostu, — Antonija (Helena) Pezdevšek, Marija (Te-

rezija) Pilko in Andrej (Hugolin) Krivec iz Zibike, Matija (Serafin) Jesih in Katarina Senegačnik iz Št. Ruperta nad Laškim, Lovrenec (Anton) Pavlič od Sv. Venčeslaja na Pohorju, Neža (Marija) Vodopivec iz Sp. Hudinje, Jožefa (Marj. Kort.) iz Sladke gore, Ana (Frančiška) Terjek iz Št. Ilja pri Velenju, Florijan (Jožef) Slapnik z Vranskega, Neža (Marija) Gologranc iz Št. Jurija ob juž. žel., Franc (Jožef) Leskovšek iz Slivnice, Marija (Jožefa) Kovač iz Št. Jurija ob juž. žel., Ajta (Katarina) Sterniša iz Šmarja pri Jelšah, Franca (Koleta) Mlakar iz Čadrama, Terezija (Katarina) Korže iz Ponikve, Alojzij (Jožef) Jezovšek iz Teharij, Franca (Serafina) Cerovšek iz Št. Vida pri Grobelnem, Marija (Klara) Šmid in Žalca, Polona (Serafina) Kovač iz Celja, Jožef (Frančišek) Čečko iz Frankolovega, Anton (Frančišek) Bukovnik iz Prihove, Marjeta (Angela) Tešek iz Laškega, Liza (Marija) Smole iz Slivnice, Katarina (Mar. Kort.) Selčan iz Nove cerkve; g o r i š k e: Marija Štanta iz Podgore.

Dalje se priporoča v molitev več bolnih tretjerednic in več mladeničev v vojski, vsi iz ljubljanske skupščine; neka tretjerednica brežiške skupščine priporoča sebe in svojega moža, da bi jima Bog dal ljubi mir v družini; T. W. se priporoča v neki važni zadevi, priporoča tudi druge, ki so na zdravih ušesih gluhi in na zdravih očeh slepi, kaker je že navada po velikih mestih; neka bolna tretjerednica celjske skupščine; oče in mati, oba tretjeredne skupščine v Mariboru, priporočata svoje tri sinove, tudi tretjerednike, ki so v vojski; M. Z. veliko domoyinsko delo, za ozdravljenje; neka oseba priporoča tri brate, da bi se varovali hudega; neka mati svojega sinu za poboljšanje.

Darovi.

Za popravo velikega altarja v naši cerkvi na Kostanjevici:
vč. g. Valentin Majar zopet: 10 K; Blaž Novak, črevljar v Ljubljani: 10 K; Katarina Zavrtanik: 10 K; neimenovana: 2 K; msr. Janez Wolf, kanonik v Gorici: 20 K; neimenovana (za tepih): 50 K; lg. Lapanja v Tolminu: 20 K; več neimenovanih: 4 K.

Za kitajski misijon: Marija Lužnik (p. Volče pri Tolminu) za odkup kitajskega dečka, ki naj bi se kerstil na ime »Jožef«: 30 K; neimenovan: 50 K.

Rimsko-frančiškanski koledar za leto 1915.

Mesec maj ali veliki traven.

1. sobota: sv. Filip in Jakob, ap.

2. **nedelja 4.** po veliki noči: sv. Atanazij, šk. cerk. uč.
3. ponedeljek: najdenje sv. Križa.
4. torek: sv. Monika, vd.; bl. Krištof Milanski, sp. 1. r.
5. sredo: sv. Pij V. papež.
6. četrtek: sv. Janez pred latinskimi vratmi.
7. petek: sv. Stanislav, šk. m.; bl. Agnelj Pizanski, sp. 1. r.
8. sobota: prikazanje sv. Mihaelja arhangelja.

9. **nedelja 5.** po veliki noči: sv. Gregor Nazijanški, šk. c. uč.
10. ponedeljek prošnji: osmina najdenja sv. Križa; sv. Gordijan in Epimah, m.
11. torek prošnji: sv. Jurij m.; bl. Benedikt Urbinski, sp. kap. r., **P. O.**
12. sredo prošnja: sv. Nerej in Ahilej, m.
13. **četrtek:** vnebohod Kristusa, R. P., V. O.; sv. Peter Regal, sp. 1. r. **P. O.**
14. petek: bl. Frančišek Fabrijanski, sp. 1. r.
15. sobota: sv. Janez de la Salle, sp.; bl. Benvenut Recineški, sp. 1. r.

16. **nedelja 6.** po veliki noči: sv. Janez Nepomuk, m.; sv. Ubaljd, šk.
17. ponedeljek: sv. Paškalj Bajlon, sp. 1. r. **P. O.**

18. torek: sv. Feliks Kantalicijski, sp. kap. r. **P. O.**
19. sredo: sv. Ivo, sp. 3. r. **P. O.**
20. četrtek: osmina vnebohoda Kristusovega; sv. Bernardin Sijenski, sp. 1. r. **P. O.**
21. petek: sv. Venancij, m.
22. sobota b'inkoštna: post, bl. Janez Forest, m. 1. r.; bl. Humilijana, vd. 3. r.

23. **nedelja binkoštna** R. P., V. O.; sv. Peter Celestin, papež; bl. Krišpin Viterbski, sp. kap. r. **P. O.**
24. ponedeljek binkoštni: Marija, pomočnica kristijanov.
25. torek binkoštni: prenesenje trup'a sv. Frančiška; sv. Urban, p. m.; posvečenje cerkve sv. Frančiška v Asizu.
26. sredo kvaterna: post, sv. Filip Nerij, sp.; sv. Eleverij, p. m.
27. četrtek: sv. Beda, sp. c. uč.; sv. Janez, p. m.
28. petek kva'erni: post, sv. Gregor VI. p.
29. sobota kva'erna: post, bl. Janez Pradski, m. 1. r.; bl. Herkulan, sp. 1. r.

30. **nedelja 1.** po bink.: sv. Trojica P. O.; V. O.; sv. Ferdinand, kralj, sp. 3. r. P. O.; sv. Feliks, p. m.
31. ponedeljek: bl. Gerard, sp. 3. r.; sv. Petronila, d.

Opomba: **P. O.** pomeni popolnoma odpustek za vse verne v cerkvah treh redov sv. Frančiška in v uršulinskih.

P. O. pomeni popolnoma odpustek za ude 1., 2. in 3. reda sv. Frančiška in uršulinke.

V. O. pomeni vesoljno odvezo za ude 1., 2. in 3. red in za uršulinke.

R. P. pomeni rimsko postajo s popolnoma odpustkom.

